

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
KÉTÉLTŰ- ÉS HÜLLŐVÉDELMI SZAKOSZTÁLY

ÉVES JELENTÉS

2015.

Tartalom

Haragossikló-program	1
Pannonyík-program	3
„Herptábor”	4
Mátra-felmérés	6
A Naplás-tó teknősei	8
Országos Kételtű- és Hüllőtérképezés Program	9
Évzáró ülés	10
Év kételtűje: a dunai tarajosgöte	11

A KASZPI HARAGOSSIKLÓ ÁLLOMÁNYÁNAK FELMÉRÉSE ÉS RÉSZLEGES ÉLŐHELYREKONSTRUKCIÓ PESTHIDEGKÚTON

Babocsay Gergely, Vági Balázs

Előzmények

Szakosztályunk 2011 tavaszán indította el a haragossikló-élőhelyvédelmi programját. Abban az évben elsősorban a budaörsi kopárok több pontján végeztünk felmérést, majd 2012-ben a Farkas-hegyen két alkalommal is végeztünk élőhelykezelést. 2012-ben a Pesthidegkúti Vörös-kőváron egy addig ismeretlen haragosikló-élőhelyre derült fény. 2013 őszén egy kisebb darabon eltávolítottuk az ott agresszíven nöövő nyárfák egy részét. 2014-ben a vörös-kővári élőhelyen utókezeléseket végeztünk, a nyársarjakat levágtuk. A Vidékfejlesztési Minisztérium felkérésére összesítettük a haragossikló-észleléseket és élőhely-felméréseket a teljes hazai állományra vonatkozóan.

A projekt résztvevői

- 2015-ben a felmérésekben és az élőhelykezelésekben a két projektvezető és további 29 önkéntes vett részt.
- Az élőhely-rekonstrukciós munkákból összesen 11 ember vette ki a részét.
- A projekthez eddig jelentős elvi és gyakorlati támogatást kaptunk a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságtól és a Duna-Dráva Nemzeti Parktól.

Engedélyek

A Szakosztály 2015. december 31-ig rendelkezett a felmérésekhez és az élőhelykezeléshez szükséges természetvédelmi engedéllyel. Engedély-iktatószám: OKTVF 14/7104-8/2012. Az engedély lejártával a Főfelügyelőség részére leadtuk az engedély által lefedett három éves periódust összefoglaló jelentésünket, és egyben újabb 5 évre kérvényeztük az engedély meghosszabbítását. Az engedélyben kérelmeztük a vörös-kővári nyárfák ellen szükséges gyomirtó használatának engedélyezését is.

1. ábra. A vörös-kővári élőhelykezelést 11 önkéntes segítette.

2. ábra. A 2014-es kezelést követően a nyár gyökér-ről újrasarjadzott, amit 2014 őszén le kellett vágnunk.

Költségek

A programban 2015-ben összesen 47 389 Ft-ot használtunk fel az alábbi bontásban:

<i>Cél</i>	<i>Összeg</i>
Útiköltség	22 402
Felszerelés (csákány)	2704
Önkéntesek ellátása (élelem)	2283
Engedélykérelem (minden fajvédelmi programhoz)	20 000
Összesen	47 389

A projekt 2015-ös szakaszának rövid leírása**Élőhelykezelés**

2015-ben egy élőhelykezelési akcióra került sor a Vörös-kőváron: 2015. július 4-én. Az előző évben elvégzett fakivágást követően feljövő gyökérsarjakat másodszorra is eltávolítottuk, ahol lehetett, gyökerekkel együtt. A munkában 11 önkéntes vett részt. A sarjak kezelése nyomán már idén jelentős mennyiségű, a területre jellemző lágyszárú növény tudott teret hódítani. A sarjak utókezelése jelentős munkaráfordítást igényel, ezért a további nyárfák eltávolítását vegyszeres kezelésnek (fűrés és injektálás) kell megelőznie a jövőben.

3. ábra. A 2014 őszi sarjvágást követő tavaszon a területre jellemző aljnövényzet jelentős mértékben tért hódított. Június végére azonban újra erősen felújult. Az élőhelykezelés során igyekeztünk eltávolítani a gyökereket is.

Élőhelyfelmérések és haragossikló-észlelések

2015-ben elsősorban a vörös-kővári élőhelyet monitoroztuk, 10 alkalommal. Összesen 29 esetben figyeltünk meg haragossiklót, illetve levedlett bőrt. A bőroket a Magyar Természettudományi Múzeum gyűjteményében helyeztük el. Két alkalommal végeztünk felmérést a Farkas-hegyen, ahol nem figyeltünk meg haragossiklót.

A 2015. évi munkákban résztvevő személyek névsora:

Babocsay Gergely	Halpern Ádám	Rahmé Nikola
Balogh Diána	Halpern Balázs	Rábel György
Barabás Lilla	Halpern Bálint	Szalai Imre
Becsei Katalin	Jónás Szaboles	Szelesányi György
Berkes László	Kajtár Bence	Szilágyi Zsolt
Berkes Balázs	Kádár András	Tirpák Gábor
Domokos Éva	Krasa, Antonin	Tokody Béla
Fehér Péter	Németh Olivér	Ujszegi János
Fehér Tamás	Novák Adrián	Vági Balázs
Galántai Bálint	Péntek Attila László	

Publicitás

Babocsay, G. (2015): A kaszpi haragossikló múltja, jelene és kilátásai. XIII. Természetvédelmi Szeminárium: a hazai LIFE Nature projektek és fajmegőrzési tervek gyakorlati tapasztalatai és eredményei. 2015. március 24-26., Túrkeve.

Babocsay, G. & Korsós, Z. (2016): A haragossikló és rokonai. (Állatkerti Kötetek a Természetért). EX-BB Kiadó és a Fővárosi Állat- és Növénykert.

A PANNONGYÍK-VÉDELMI PROGRAM 2015-ÖS EREDMÉNYEI

Vági Balázs

A PANNONGYÍK-VÉDELMI PROGRAM ÁLTALÁNOS CÉLJAI

- a pannongyík hazai elterjedésének, korábban ismeretlen élőhelyeinek feltérképezése (elsősorban a Gödöllői-dombság és a Kiskunság területén)
- a veszélyeztetett élőhelyeken megfelelő kezeléssel a pannongyík fennmaradásának biztosítása
- a célok megvalósításába minél nagyobb számú önkéntes bevonása

2015-ÖS CÉLKITŰZÉSEK

- A pannongyík kiskunsági (Izsák, Kolon-tavi madárvárta) előfordulásának igazolása
- További előfordulási adatok gyűjtése

A PROJEKT VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS SZEMÉLYEK:

Vági Balázs, Dr. Kovács Tibor (MME-KHVSZ)

ENGEDÉLYEK

A Szakosztály 2015. december 31-ig rendelkezett a felmérésekhez és az élőhelykezeléshez szükséges természetvédelmi engedéllyel. Engedély-iktatószám: OKTVF 14/7104-8/2012. Az engedély lejártával a Főfelügyelőség részére leadtuk az engedély által lefedett három éves periódust összefoglaló jelentésünket, és egyben újabb 5 évre kérvényeztük az engedély meghosszabbítását.

KÖLTSÉGVETÉS

A program 2015-ben 39 627 Ft útiköltséget költött.

A 2015-ÖS TEVÉKENYSÉGEK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

Új előfordulási hely igazolása

2015-ben a sikeres Zöld Forrás pályázat lezárása után a pannongyík-program keretében viszonylag kevés tevékenység történt, és ezek új élőhelyek felkeresésére, bizonytalan előfordulások visszaigazolására irányultak.

A Kolon-tó környékén kora tavasszal a célzott keresés nem hozott eredményt, ugyanakkor a Kiskunsági Nemzeti Park munkatársai több környező élőhelyről töltöttek fel észlelési adatokat a Herptérkép felületére. Sajnos igazoló fotó nincs az adatokhoz. 2016-ban mindenképpen szükséges lenne e jelzett helyszínek felkeresése.

Sikeresen igazoltuk ugyanakkor újból a pannongyík jelenlétét egy Érd belterületén található üres telken.

Dr. Tóth Sándor, a zirci Bakonyi Természettudományi Múzeum taxonómusa pedig a várpalotai lőtér, egy historikus előfordulási hely közelében található hegytetőn igazolta a faj jelenlétét.

2016-OS TERVEK

- -A pannongyík kimutatása elsősorban a Gödöllői-dombságban található, alföldi és közép-dunántúli, jelzett vagy potenciális élőhelyeken
- -Az élőhelyek természetvédelmi állapotának felmérése

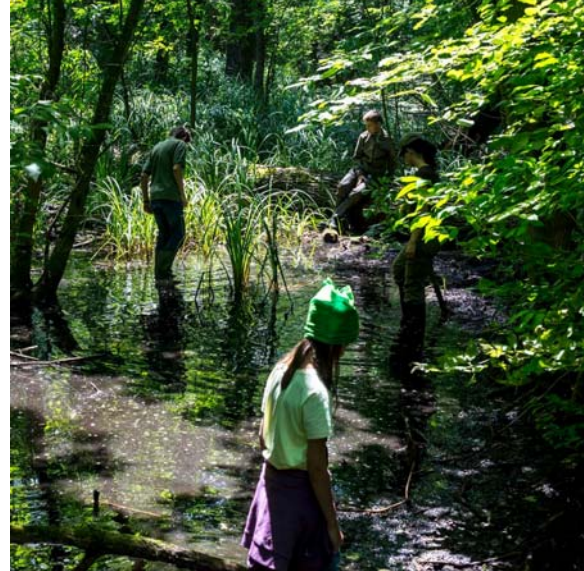
1. ábra. Pannongyík élőhelye Érd belterületén
(fotó: Vági Balázs)

I. HERPETOLÓGIAI TÁBOR („HERPTÁBOR”)

Vági Balázs

2015. június 20. és 26. között rendeztük meg az MME Kétéltű- és Hullővédelmi Szakosztályának első herpetológiai táborát. A táborban 7 általános és középiskolás diák, 1 végzős egyetemi hallgató, valamint a Szakosztály részéről 7 szervező vett részt. A tábor helyszíne az Ócsai Tájvédelmi Körzet területe, az Ócsai Madárvárta, illetve kisebb részben a kunpeszérei Rákosivipera-védelmi Központ volt. A tábor során terepi kirándulásokon ismerkedtünk meg a környék herpetofaunájával, a kétéltűek és hüllők megfigyelésének, tanulmányozásának módszereivel. Ellátogattunk láprétekre, láperdőbe, homoki legelőre, palacksapdával és hálóval gyűjtöttünk csatornákból és lápi vizekből. Mivel a Madárvártán számos más kutató is megfordult, a résztvevők bepillantást nyertek a madarak vagy a vízi gerinctelenek tanulmányozásába is. Ez természetesen segítette a diákokat abban, hogy megértsék, hogy a kétéltűek és a hüllők ragadozóként vagy zsákmányállatként a táplálékhálózat részei, természetvédelmük is akkor a leghathatósabb, ha megismerjük ökológiai szerepüket.

A kirándulásokkal párhuzamosan a résztvevők a hazai fajok felismeréséről, a természetvédelem legfontosabb kérdéseiről, a kétéltűek és hüllők fotózásáról, valamint előfordulásuk térképezéséről is hallhattak előadásokat. A gyerekek az ismereteket rögtön kamatoztathatták a gyakorlatban, és a maguk által gyűjtött adatpontokat a tábor végére már nagy gyakorlattal vitték fel az Országos Kétéltű- és Hullőtérképezés

1. ábra. Kirándulás az ócsai láperdőben
(fotó: Babocsay Gergely)

2. ábra. Mocsári teknős fotózása Kunpeszéren
(fotó: Mizsei Edvárd)

3. ábra. Kirándulás GPS-szel, adatrögzítés
(fotó: Mizsei Edvárd)

oldalára. A tábor végére a Herptérképre csaknem 60 adatpontot töltöttek fel.

Az egyik napon látogatást szerveztünk a Rákosivipera-védelmi Központba, Kunpeszére. A Központban Halpern Bálint mesélt a védelmi programról, és tartott bemutatót az állatok mérésének, azonosításának gyakorlatáról.

Az egy hét alatta következő fajokkal találkoztunk a szabadban: zöld gyík, fűrgye gyík, fali gyík, homoki gyík, elevenszülő gyík, vízisikló, mocsári teknős, kecskebéka, erdei béka, gyepi béka, barna varangy, barna ásóbéka, valamint a pettyes götte lárvái. A legvégén vetélkedőt rendeztünk az ismeretekből, amin Galántai Bálint érte el a legjobb, csaknem hibátlan eredményt.

4. ábra. Rákosi vipera mérése a kunpeszéri Rákosivipera-védelmi Központban
(fotó: Vági Balázs)

KÖLTSÉGVETÉS

A résztvevőknek fejenként 20 000 forint részvételi díjat kellett befizetni, ebből fedeztük az Ócsai Madárvárta kutatóhely-használati díját, valamint az étkezéseket. A befizetés önmagában kevésnek bizonyult, így a KHVSZ-nek 124 000 forint egyéb forrás más programokról való átcsoportosításával kellett megtámogatni a tábort. Emiatt a következő évben mindenképpen szükséges a részvételi díj emelése, cél a tábor nullszaldósra hozása.

ÉRTÉKELÉS

A tábor a kitűzött célokat közösségépítés és környezeti nevelés terén is maximálisan teljesítette. Terveink szerint minden további évben megrendeznénk, változó helyszínnel.

5. ábra. Kételtűk és lárváik keresése
(fotó: Mizsei Edvárd)

AZ I. HERPTÁBOR SZERVEZŐI:

Babocsay Gergely, Becsei Katalin, Heltai Botond, Mizsei Edvárd, Péntek Attila, Ujszegi János, Vági Balázs

RÉSZTVEVŐK:

Ambrus Virág, Bancsik Barnabás, Breitner Péter, Galántai Bálint, Hársfalvi Ferenc, Kazár Bálint, Szűcs Mónika, Tóth Ágoston

A MÁTRA KÉTÉLTŰ- ÉS HÜLLŐFAUNÁJÁNAK TÉRKÉPEZÉSE SZERVEZETT „HERPTÚRÁK” KERETÉBEN

Babocsay Gergely

Előzmények

A hazai kétéltűek és hullók térképezése 2011-óta zajlik a herpterkep.mme.hu weboldalon. A programhoz kapcsolatosan a Szakosztály minden évben fókuszterületeket jelöl ki, amelyeken önkéntes térképezők segítségével vagy szervezett túrák keretében igyekszünk előfordulási adatokat gyűjteni. Az első fókuszterület a Pilis és Budapest volt, majd ezt követte a Börzsöny, amely után 2014-ben és 2015-ben a Mátra következett.

Mátrai „herptúrák” 2015-ben

2015-ben 3 herpetológiai térképező túrát szerveztünk a Mátrában úgy, hogy lehetőleg minden évszakot lefedjünk.

Az első túrára 2015. március 21-én került sor. A programot igyekeztünk az év faja, a dunai tarajosgöte megismertetésével összekötni. A fő állomás a sár-hegyi Szent Anna-tó volt, ahol a Bükk Nemzeti Park munkatársa, Harnos Krisztián bemutatta a résztvevőknek a göttemonitorozó munkáját. A több pettyes göte mellett végül sikerült egy tarajosgötét is bemutatni. Emellett számos hullót (pl. 2013 fajtát, a mocsári teknőst) és más kétéltűt láthattak a résztvevők. A túrának 21 résztvevője volt.

A második túrára 2015. május 30-án került sor. Ekkor az úti cél a Mátra egy magasabb régiója volt. Mátraházáról indultunk, és az északi oldal erdészeti útjainak pocsolyáit vizsgáltuk át, valamint a Pisztrángos-tavat néztük meg. Több, a hazai magasabb régiókra jellemző fajt (sárgahasú unka, alpesi göte, gyepi béka) sikerült megmutatnunk a résztvevőknek. A túrán 12-en vettek részt.

A harmadik túrára 2015. szeptember 13-án került sor. Ekkor ugyancsak a Mátra magasabb régióit jártuk be Galya-tetőtől Mátraházáig. Az idő nem kedvezett kétéltűek és hullók megfigyelésére, de néhány fajt (fürgő gyík, fali gyík, gyepi béka) így is sikerült megfigyelnünk. A résztvevők száma 13 volt. A programra összesen 45 544 Ft üzemanyagköltséget fordítottunk.

1. ábra. Mátra-túra 2015. március 21-én. A Szent Anna-tónál Harnos Krisztián beszél a götek monitorozásáról a résztvevőknek.

2. ábra. Erdészeti úton keletkezett pocsolyák átvizsgálása a Mátra északi oldalán Mátraházától nem messze. Elsősorban sárgahasú unkat és alpesi götét láthatta a résztvevők. 2015. május 30.

A túrák eredményeként több mint 50 adatpontot rögzítettünk a Herptérképen!

I. túra résztvevői:

Babocsay Gergely
Bóna Andrea
Darvas Ádám
Elek Anna
Hajnal Henriett
Halpern Bálint
Harmos Krisztián
Jeszenszky Zsuzsa
Kovács Gábor
Krasa, Antonin
Krasa, Jan
Kurali Anikó
Lovranits Júlia
Németh Olivér
Rahmé Nikola
Tóth Irén
Ujszegi János
Üveges Bálint
Varga Gabriella
Vági Balázs
Vörös Judit

II. túra résztvevői:

Babocsay Gergely
Baracsy Ákos
Becsei Katalin
Bóna Andrea
Domokos Éva
Kézdi Pál
Németh Ádám
Pászthy Márta
Rimóczi Katalin
Simon Zita
Tóth Irén
Tóth Marietta
Vági Balázs

III. túra résztvevői:

Babocsay Gergely
Bancsik Barnabás
Bancsik Ágnes
Bancsik Zsófia
Bán Zoltán
Bán Kristóf
Bényei Attila
Bényei Liza
Bényei Ervin
Bényei Eszter
Domokos Éva
Németh Ádám
Vági Balázs

3. ábra. A szeptember 30-i túrán viszonylag kevés állatot láttunk, de azért egy-egy példány lencsevégre került. Gyepi béka fényképezése.

IDEGENHONOS TEKNŐSÖK ELTÁVOLÍTÁSA A NAPLÁS-TÓBÓL

Halpern Bálint

A hazai víztestekben előforduló idegenhonos teknősökkel kapcsolatos viszonyunk 2015-ben új, aktívabb dimenzióba lépett. A Rákosmenti Mezei Őrszolgálat és a Fővárosi Önkormányzat munkatársai megkeresésére ugyanis megkezdtük a Naplás-tó mentesítését a nemkívánatos jövevényektől.

Spanyol kollégák által kifejlesztett és tesztelt módszerrel, úgynevezett napozóhely-csapdával kezdtünk bele a nem kis feladat végrehajtásába.

Az első év végéig összesen 68 ékszerteknőst távolítottunk el, akik nagy része a Fővárosi Állat- és Növénykertbe került. A domináns vörös- és sárgafülű ékszerteknősök mellett királyteknősök, hieroglifás ékszerteknősök és kínai csíkos teknősök kerültek eddig elő a tóból. A sikereinken felbuzdulva tervezzük az akció kiterjesztését a környező víztestekre is, illetve gondolkodunk egy régiós vagy akár országos program elindításán is.

ORSZÁGOS KÉTÉLTŰ- ÉS HULLÓTÉRKÉPEZÉSI PROGRAM

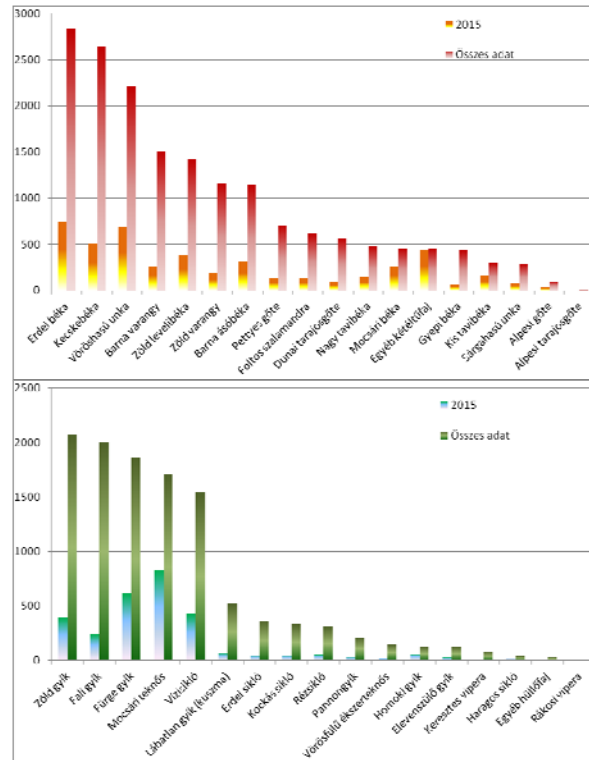
Halpern Bálint, Vörös Judit

Az Országos Kétéltű- és Hullótérképezés programunk 2015-ben is eredményes évet zárt, az önkéntesek összesen 7 532 új feltöltést küldtek be a honlapra, így a működés első 5 évében már 28 776 előfordulási adat (17 301 kétéltű és 11 475 hulló) gyűlt össze a hazai herpetofaunáról.

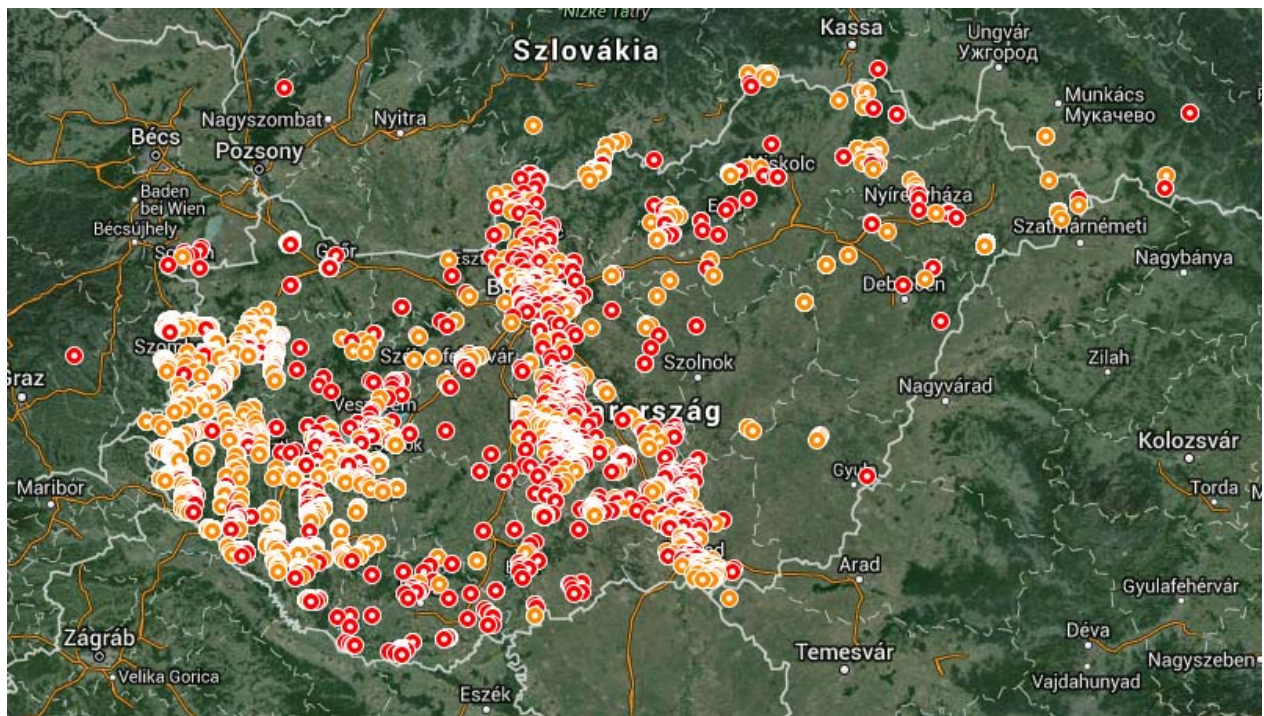
Az elmúlt évben összesen 88 új feltöltő regisztrált, akik közül 68-an megfigyelést is töltek fel. Eddig 562-en osztottak meg adatot az összesen regisztrált 780 felhasználó közül.

Jelenleg a legtöbb adatpont (2 829) erdei béka megfigyelésről érkezett, míg a leggyakoribb hulló a zöld gyík (2 072).

A 2015-ös „célfajról”, a dunai tarajosgötéről 92 megfigyelés érkezett, így már összesen 567 megfigyelés található a fajról az adatbázisunkban.

1. Ábra: A 2015-ös évben érkezett és az összes eddigi megfigyelés fajonkénti eloszlása.

2. Ábra: A 2015-ös évben honlapunkra beérkezett adatok területi eloszlása.

ÉVZÁRÓ ÜLÉS – 2015. december 5.

Halpern Bálint

Az MME Kétéltű- és Hullóvédelmi Szakosztálya ismét megrendezte ünnepi évzáró ülését. Próbáltunk a tagjaink és szimpatizánsaink számára ismét olyan helyszínt biztosítani, ahol nem csak előadásokat tudunk tartani, de további érdekességeket is számíthatnak. Így esett a választásunk a Fővárosi Állat- és Növénykertre, mely intézménnyel évek óta működünk együtt a kétéltű- és hullóvédelem terén és ezen felül számos tagunk munkahelye is. A szervezésben és a gördülékeny lebonyolításban kapott segítségért ezúton is külön köszönet illeti az Állatkert stábját!

Az előadások sorát a szakosztály elnöke, Babocsay Gergő nyitotta - röviden összefoglalva a 2015-ben elvégzett munkát. Utána a hazai herpetofauna térképezésének eredményeit ismertettük a megjelent mintegy 50 fővel. Az Év Kétéltűje a Dunai tarajosgőtével díszített használati tárgyakból összeállított ajándécsomagokkal külön jutalmaztuk a legaktívabb önkénteseinket, illetve a kiemelkedő teljesítményeket:

- Ismét a legtöbb adatot feltöltve, megtarthatta "vándorserlegét" Takács Péter, aki 174 adatpontot osztott meg velünk, amiből ráadásul 169 megfigyelést (97%) fotóval is illusztrált, méghozzá nem is akármilyen minőségű képekkel!
- A 2. legtöbb adatpontot (147) Dr. Kókai Károly töltötte fel 2015-ben.
- A 3. legtöbb adatpontért (83 adatpont) és a 2. legtöbb fotóért (79) díjaztuk Szilágyi Alice-t.
- Koltai Álmos átveszi a legérdekesebb kétéltű adatért kapott díját (további fotókért kattintson a képre!)A "Legtöbb adatot feltöltő 2015-ben regisztrált felhasználónk" Hankószki Ágota volt, akinek 61 adatpontja közül 33-at fotóval is illusztrált, melyek közül több is bekerült év végi válogatásunkba.
- Az „Év fajához kapcsolódó legtöbb feltöltés” díját Dr. Tóth Sándor kapta, aki 21 dunai tarajosgőte adatponttal gazdagította adatbázisunkat, illetve neki köszönhetjük a szórólapon és honlapjainkon is felhasznált dunai tarajosgőte képeket.
- Díjaztuk a legérdekesebbnek szavazott megfigyelést is, melyek közül a hullók kategóriában Bauer Bea által megfigyelt és fotóval illusztrált görög teknős adat, illetve kétéltűek kategóriában a Koltai Álmos által beküldött alpesi tarajosgőte lett kiemelve.
- Végül, de nem utolsó sorban a "Legszebb fotó" díját idén Ludányi Gyulának íteltük oda, aki egy hím zöld gyíkról készült portréval érdemelte ki elismerésünket.

Idén is ismeretterjesztő előadás zárta a program beltéri részét: Tóth Balázs mesélt a görögországi tengeri teknős mentőmunkával kapcsolatos tapasztalatairól.

A délután során Szilveszter Roland és kollégái kalauzoltak minket az Állatkertben - részletesen bemutatva nekünk a Varázs-hegyet.

AZ ÉV KÉTÉLTŰJE: A DUNAI TARAJOSGŐTE

Becsei Katalin, Péntek Attila László

Az előző évekhez hasonlóan Szakosztályunk idén is kiválasztott egy fajt, melyre 2015-ben megkülönböztetett figyelem irányult. 2015-ben az év kétéltűje címet a dunai tarajosgőte kapta.

Az év folyamán –a hagyományokhoz híven – e faj szélesebb körű megismertetését tűztük ki célul. Elkészült 2000 példányban egy ismeretterjesztő kiadvány, mely nagyban segíti a faj népszerűsítését.

További hasznos segítségként – pedagógusok számára is – a honlapra felkerült és letölthetővé vált az év fajtát érintő ismeretterjesztő előadásunk, valamint egy képválogatás. Idén is készültek a dunai tarajosgőtét ábrázoló használati- és emléktárgyak (póló, bögre, hűtőmágnes), valamint 2000 db kitűzőre is forrást kaptunk az idei év során.

Annak jegyében, hogy minél több korcsoport felé tudjuk közvetíteni az „év kétéltűje” és párhuzamosan az „év hullője” program fontosságát, valamint a Szakosztály tevékenységét, a témában az év folyamán számos ismeretterjesztő előadást tartottunk magunk is, önkénteseink aktív részvételével.

Az év kétéltűje megjelent az MME kisebb-nagyobb rendezvényein, illetve a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal közösen szervezett családi napjain (2015. május 9. Madarak és Fák Napja a Jókai kertben) továbbá az idén először megrendezésre kerülő farmosi Békanapon is, melyet az MME Tápió-vidéki Helyi Csoportja és a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság szintén közösen szervezett. Ezekon a programokon több száz főt értünk el.

Babocsay Gergely és Vági Balázs a Budai Sas-hegy TT. látogatói számára 2 db tematikus előadást is tartottak. (2015. június 6., szeptember 5.)

Idén a budapesti HCS által szervezett Naplást-tavi madárgyűrűző táborban is képviseltettük magunkat.

A személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlásaiból az MME-hez befolyt összegre kiírt belső pályázaton 13 Helyi Csoport nyerte el a támogatást a témával kapcsolatos tevékenységek megvalósításához. A szakmai és anyagi támogatásnak köszönhetően országszerte számos előadás és vezetett túra koncentrált az "Év fájára", melyen több mint 1.397 fő vett részt.

Az előadásokhoz és egyéb rendezvényekhez elkészítettünk 1 új könnyen felállítható roll-upot, mely a dunai tarajosgőte bemutatását célozza. Az MME és a KHVSZ honlapokon

az év fajtát érintő nagyobb események megjelentek valamint született egy átfogó cikk is a Madártávlatban.

Idén rendhagyó módon közös rajzpályázatban jelent meg az év madara és kétéltűje, "Búbosok és tarajosok" címmel. A rajzpályázatot 4 kategóriában (alsó- és felső tagozatos, középiskolás és felnőtt) hirdettük meg az MME-vel közösen. Közel 300 rajz érkezett a pályázati kiírásra, mely a dunai tarajosgötét ábrázolta. Az eddigi évekhez képest ez rekord volt. Nagyon nehéz volt a választás, igazán igényes és kreatív művek érkeztek be idén is, így a dobogósok mellett számos különdíjast is jutalmaztunk - összesen 12 gyermeket és 5 felnőttet. A nyereményeket az MME és a Rákosi Vipera Védelmi Központ ajánlotta fel.

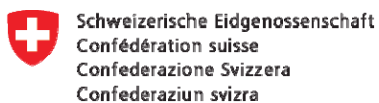
A szervezett felméréseknek is köszönhetően az Országos Kétéltű- és Hullőtérképezés honlapjára 2015-ben 94 dunai tarajosgöte adat érkezett be összesen. 2016-ban ismét egy hullő következik, az idei év faja a kockás sikló (*Natrix tessellata*) lesz.

Bízunk abban, hogy 2016-ben is ideihez hasonló eredményes évet zárhatunk majd!

A 2015-ben megtartott közművelődési témájú programok jegyzéke:

HCS	Időpont	A program jellege	Helyszín	Létszám
Baranya	2015.03-04. hó	békamentés és előadás	Orfű, Sikonda	120
Budapest	2015.02.11	előadás	Budapest	48
Budapest	2015.10.03	terepi foglalkozás	Naplás-tó	50
Hajdú-Bihar	2015.03.24	diavetítéses előadás	Kölcsey Ferenc Ref. Ált. Isk.	18
Hajdú-Bihar	2015.03.24	diavetítéses előadás	Kölcsey Ferenc Ref. Ált. Isk.	21
Bács-Kiskun	2015.11.23	diavetítéses előadások	Kiskörös, Kecel, Soltvadkert	200
Fejér	2015.06-07. hó	Év faja, teknősfészkek felmérése	Dinnyési-Fertő	35
Szatmár-Bereg	2015.08.25	előadás	Nagyecsed	62
Szatmár-Bereg	2015.10.20	előadás	Csaroda	55
Nógrád	2015.06.30	túravezetés, előadással	Ipolyszög	15
Nógrád	2015.07.01	túravezetés, előadással	Mátra, Gyöngyössolymos	21
Komárom-Eszt.	2015.06.18	túravezetés	Naszály, Ferencmajori-halastavak	36
Dombóvár	2015. tavasz	előadás	Alsómocsolád, erdei iskola	46
Dombóvár	2015. tavasz	előadás	Dombóvár, általános iskolák	86
Dombóvár	2015. tavasz	előadás	Dombóvár	116
Dombóvár	2015.06.23	előadás	Tüske, Madárvárta	70
Bükk	2015.07.22	előadás gyerekeknek	Parádfürdő, erdei iskola	31
Veszprém	2015	előadás	Tapolca Városi Könyvtár	35
Veszprém	2015	előadás	Tapolca Batsányi János Kéttannyelvű Általános Iskola	27
Veszprém	2015	előadás	Tapolca Kazinczy Ferenc Tagintézmény	45
Veszprém	2015	előadás	Monostorapáti Művészetek völgye Általános Iskola	80
Veszprém	2015	előadás	Nemesgulács Kerestury Dezső Általános Iskola	180

Az „Év hullója – Év kétéltűje” programot a Svájci Hozzájárulás által finanszírozott "Fenntartható természetvédelem magyarországi Natura 2000 területeken" projekt támogatásával valósítjuk meg.

AZ ÉV HÜLLŐJE 2016-BAN: A KOCKÁS SIKLÓ

**PROGRAMJAINK TÁMOGATÁSÁÉRT KÜLÖN KÖSZÖNETTEL
TARTOZUNK AZ ALÁBBI SZERVEZETEKNEK:**

